

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1-50 dinár, rendes 1- Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. november 2.

44. Szám.

Mindszentelek napján.

Irtá: KÁEL.

Mindszentelek napján mindenki felkeresi volt hozzátartozója sírját, koszorút helyez a keresztre, megkapálja a kis sírhalmot. Az est beálltával kigyúlnak a gyertyák a sírokon. A harangok megkondulnak, érces hangjukkal hirdetik, hogy ma van Mindszentelek napja. Buzgó ima száll a harangszó közé a megboldogultak lelki üdvéért a Mindenható trónja elé.

De hány, meg hány sir van ezen a napon a feledés homályába temetve? Valahol Galícia, Lengyelország homokos földjén, és máshol idegenben, hány, meg hány névtelen hős pihen elfeledve, aki a Hazáért adta oda drága életét? Legtöbbjének már fejfája sincsen, még a sírdombot is eltüntette az idő vasfoga. Harcoltak . . . és meghaltak; ennyi az egész. Azóta talán már elfeledték szülei, vagy más hozzátartozói is. Harcoltak . . . de miért? Idegen érdekekért? A nevük sincs beleírva a történelem emlékkönyvébe és ha beleírták . . . mit használ az nekik?

S most az ő sírjukon nem ég gyertya, és nem helyez rá senki sem koszorút. Gyertya helyett föntről a csillagokvilágítanak le rájuk, koszorúról s némelyiknél a fejfáról a természet gondoskodik. De milyen koszorú? Nem más, mint egy maréknyi zöld gaz, néhány szál száraz fű s azok közt egy pár rég elhervadt virág. A fejfa egy azóta oda nőtt fa. Oh Ti névtelen hősök, mást érdemelnétek. Bölcső korotokban ki gondolta volna, hogy elhagyottan elfeledten valahol messze, vérázta-tott földben fogtok pihenni? Ti vagytok a világháború áldozatai; de nem csak ti, hanem itthon az özvegyek, árvák és az agg szülők, akiknek egyetlen támaszai voltatok.

Az elenyészetlen világosság fényeskedjék Néktek ott, mint az idehaza pihenő holtaknak.

Fényeskedjék a halottaknak, de fényeskedjék az élőknek is az elenyészetlen világosság, a szeretet formájában úgy, hogy ember embertársát testvérként becsülje s békében éljenek egymás közt. Sajnos, de való, hogy ez a vilá-

Politikai hírek.

A miniszteri inspekciós utak eredményei már mutatkoznak.

Öfelsége a király utasítást adott, hogy az egyes miniszterek tegyék meg jelentéseiket a tapasztalatról és azután hozzanak sürgősen megfelelő határozatokat, hogy az egyes vidékek szükségletei és bajai orvosolhatók legyenek.

Az erdőügyi miniszter előfoga készíteni az új törvény revízióját, most meg van állapítva, hogy az új erdő törvény nem felel meg az összes vidékek jogi- és erdei-mezőgazdasági viszonyainak.

A minisztertanács meghallgatva az adóügyi közegek ellen, ép úgy az adókiivetés tárgyában felmerült panaszokat, megvizsgálja azokat s olyan intézkedéseket léptet életbe, amelyek ezeket a szabálytalanságokat megszüntetik, azokon a vidékeken pedig, ahol a jövedelmi és vagyonadó hátralékok nagyon felszaporultak, az illetékesek kérvényei alapján megengedi, hogy az adótartásokat öt év alatt törlesszék le.

A minisztertanács még sok kérdésben fog határozni az egyes miniszterek referálása alapján.

Pozsarevácon a miniszterek inspekciós utja alkalmával Marinovics Voja külügyminiszter is felszólalt. Beszéde folyamán kijelen-

gosság nemhogy erősödne, hanem kialakuló félben van. A sok megpróbáltatás és szenvedés volna tanulság a jövőre. A szeretet meghozná a népek közt a tartós békét s a békével együtt az igazi boldogságot. Sajnos, de ez is úgy van, hogy egyes népek nemhogy szeretnék embertársaikat, hanem üldözik őket. Hogy miért? Egyse tudja. Üldözik embertelenül a gyöngét s kizsákmányolják őket mint a rablók. Vajjon mire fog vezetni mind ez? Mire másra, mint ellenhatásra újabb mérhetetlen nyomorúságra. Pedig sok elnyomás és sok igaztalanság történt és történik, ami csakis rosszra vezethet. A szlovén kisebbség — mint sok más országban más — ott az olasz földön mennyit szenved és legnagyobb részt ártatlanul. Mire vezet mindez? Vannak olyanok, kik új sírokat akarnak létesíteni az elfeledtek helyébe s újabb vér-

tette, hogy a mostani békés helyzetet semmiféle komoly veszély nem fenyegeti. Akik veszélyeztetnének a mai állapotot, azok sikert úgy sem remélhetnének, akik meg a békét védik, azok tulerősek. Jugoszlávia békepolitikát folytat s a békét meg fogja óvni, mert arra nemcsak most, hanem a jövőben is szükség van.

Németország. A gazdasági párt birodalmi gyűlési frakciója javaslatot nyújtott be, amelyben kéri a kormányt, hogy azonnal léptesse életbe mindazokat a rendszabályokat, amelyeket a Young-terv a fizetési terminusok kitolása tekintetében tartalmaz. Ezeknek a rendszabályoknak az a célja, hogy egy új terv keretén belül: *megszüntessék azokat a fizetéseket, amelyek a német nép egészséges életének visszaállítását veszélyeztetik.* A német birodalom már eddig is sokkal nagyobb áldozatokat hozott a háborús károk likvidálására, miyt amennyi kötelessége lett volna. Németország eddig ugyanis azoknak a történelmileg megcáfolt, s a versaillesi szerződés alapján fizetett, hogy a háború felidézésében ő lenne a bűnös. — A nemzeti szociálisták kiáltványt intéztek a német néphez, amelyben a többek között el-

mondják: hogy — Nem akarunk újabb háborút, de nem is iszonyodunk a háborútól, ha már ez a végső eszköz ahhoz, hogy a német nép szabadságát helyreállítsuk. Mindenek előtt *követeljük a német becsület helyreállítását, — a Young-terv és a versaillesi szerződések revízióját és a pénzügyek szanálását.* — A német népnek munka és kenyér kell. A kiáltványt a nemzeti szocialista párt nagy lelkesedéssel fogadta zajos tüntetést rendezett.

Brazília. A forradalom teljes sikert aratott, Washington Luiz elnök lemondott, és helyét ideiglenesen katona tisztekből álló tanács vette át. Bernordos ideiglenes belügyminiszter kijelentette, hogy a forradalmi mozgalom a nép akaratának megszemélyesítője. A lemondott elnököt és híveit le tartóztatták, egyébként az átalakulás nagyobb nehézségek nélkül ment végbe. Az új brazíliai kormány több magas rangú, megbízható katonatisztból álló „jnuta“ kezében van.

Bulgária. Boris bolgár király és Giovanna olasz királyi hercegnő esküvőjét diszes ünnepekkel tartották meg 25.-én Assisiban. Az egyházi szertartás után lakodalmi ebéd volt a Villa Constantzában. A fiatal pár azután Anconában hajóra szállott s elutazott hazájába, Bulgáriába.

Magyarország. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök a török kormány meglátogatására Ankarába utazott. A miniszterelnök utazásáról újságíróknak nem nyilatkozott.

Görögország. Venizelosz görög miniszterelnök és a külügyminiszter Ankarába utaztak, hogy aláírják a görög-török barátsági szerződést. Ez az utazás a béke biztosítását jelenti a keleten.

Románia. Romániában nagy arányú kém szervezetet fedeztet fel a rendőrség, amely kommunista alapon volt megszerveve. A szervezet kiterjed egész Románia minden nagyobb városára s az egészet Bécsből igazgatták. A szervezetnek óriási pénzüsszegek állottak rendelkezésre. A rendőrség eddig több mint száz egyént vett őrizetbe.

Posenben, lengyel diákok tüntettek a németek ellen. A német feliratokat letépték s a német iskolát egészen a földig lerombolták.

ontást és nyomorúságot. Nagy Isten! Ne engedd ezt, mert a mult vérontásának sebei, a szeretet lassu megelégedése miatt még nem gyógyultak be egészen. Hány, meg hány kenyérkereső családapá halt meg a mult háborújában és idehaza hagyta özvegyét s árváit, akiket a szenvedés a nyomorúság örvényébe taszított. És hány családtól vették el a kenyeret és nem hagyták meg neki egy kis falatját sem?

Bárcsak lenne béke, egy igazi béke nemcsak Mindszentelek napján egyesek szívében, hanem az egész emberiségében, faj, vallás és rangkülömbőség nélkül.

Mindszentelek napján emeljük föl tekintetüket a csillagok felé e szavakkal: „Istennek Minden Szentje! Könyörögjetekek érettünk a Mindenhatónál egy tartós békéért, hogy ne kelljen újabb sírokat ásni, és bele ezrével temetni a névtelen hősokeket.“

Vakmerő rablótámadás a ljubljani vámhivatal pénztárában.

Meglics Ferenc csemetel születésű (Dolnja Lendava mellett) csendőrkaplár a gyilkos rablót agyon lötte, de ő maga is megsebesült.

A ljubljani vasut állomás mellett levő vámhivatalban október 17.-én este rendkívül merész rablótámadás történt. Pantelics Gvozden pénztáros épen a wertheim pénztárt akarta bezárni, amidőn hirtelen felnyílt a pénztár szoba ajtaja s három álarcos rabló jelent meg a szobában. A pénztáros segítségért kiáltott, mire a rablók lőni kezdtek revolverből. A pénztárnokot két lövés érte, amelyektől összeesett. A lövések zajára többen besiettek a pénztár szobába, de a rablók elmenekültek anélkül, hogy rabolhattak volna. Pantelics pénztárost kórházba szállították, ahol a szerencsétlen ember meghalt. A rendőrség véleménye szerint a tettesek ismerték a helyzetet.

A vakmerő gyilkosság elkövetése után a három bandita eljűnt Ljubljanából. Mint később kiderült, az osztrák határ felé igyekeztek a rablók, hogy megmenekülhessenek. Másnap éjszakán, éjfél felé a Kranj és Jezersko közötti úton a „Kanonir“-hez címzett vendégő előtt egy portyázó csendőr járőr: *Meglics Ferenc csemetel születésű, 28 éves és Šnuderl Ferenc 33 éves Maribor vidéki káplárok találkoztak a rablókkal, kik a csendőrök felszólítása után nyomban tüzelni kezdtek a csendőrökre. Meglicset jobb lábán sebeztek meg, ki azonban még sebesülten bár, az egyik rablót agyonlőtte. A másik két bandita közül az egyik Šnuderl csendőr hasába lőtt, akit a löveg súlyosan megsebesített. A csendőröket a ljubljani kórházban ápolják. — Mint később kiderült, a Meglicstől agyonlőtt bandita volt az, aki a pénztárnokot agyonlőtte, mert a gyilkos golyók a nála talált egyik re-*

volvéből származtak. A gyilkos rabló személyazonosságát nem sikerült megállapítani, de egy jól öltözött, nem munkás kezű egyén. A másik két rabló a határmenti erdőkben eltűnt, a kézrekerítésükre minden intézkedés megtörtént. Későbbi értesülés szerint egy másik csendőrkaplár az osztrák határon az egyik menekülő banditát, — tehát most a másodikat, szintén lelőtte. Ez is revolver lövésekkel állott ellen a csendőröknek. A nála talált utlevélből kitűnt, hogy bolgárok mind a hárman s Pantelicset boszúból ölték meg, nem akartak pénzt rabolni. A megölt bandita ezt bevallotta s azután ott a helyszínén meghalt.

A bánatos paraszt.

A bánat redője vonaglik ott,
Hol egykor pozsgás szin mosolygott.
De miért? ... Tán a lelke beteg, az fáj?
A bűn terhe nyomja őt?
Dehogy; hisz látom panasza szavát,
Ő tiszta Isten előtt!
Mondám: „Szóljon mégis, hogy mi [fáj hát]?”
Szólni nem mer — mint ki nem hall,
[nem lát:]

De a tekintet, az sokat beszél:
Nincsen pénz, sem kenyér amiből él.
De van adó, mindenféle fajta,
Összeroskad a paraszt alatta.
Pedig a paraszt-népnek élni kell,
Különben országok süllyednek el.

— K. D. —

Abeszinia, afrikai államnak császára lesz.

Az eddigi uralkodót császárra koronázzák. Az új korona harminc millió dinárba került.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. NOVEMBER hó 30 nap 45 hét

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
2 Vasár.	Zl. Halottak n.	Halottak n
3 Hétfő	Hubert pk.	Gottlieb
4 Kedd	Bor. Károly	Emmerich
5 Szerda	Imre	Blandine
6 Csüt.	Lenárd	Erdmann
7 Péntek	Engelbert	Malachias
8 Szomb	Gottfried	Severus

Vásárok:

2. G. Petrovci, 5. Beltinci.

Időjárás:

Megszépül.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	140—150
"	Rozs	"	100—110
"	Zab	"	190—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	100—
"	Hajdina	"	120—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	300—
"	Vegyes bab	"	200—
"	Krumpli	"	40—70
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	7—	8.50	9— 10—
Üsző	7—	8—	8.50 9—
Tehén	5—	6—	7— 8—
Borjú	—	12—	— 13—
Sertés	10—	11—	12—
Zsir I-a	20—	25—	
Vaj	30—		
Szalonna	—	18—	
Tojás 1 drb.	1.25		

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.) " " 4500 "
100 Márkáért " " 1330 "
100 Frankért (Páris) " " 129 "
100 Pengőért " " 990 "
100 Schil. (Bécs) " " 798 "
100 Cseh kor. " " 168 "

— Vasuti konferencia lesz megtartva hétfőn e hó 3.-án a Korona vendéglőben, amelyre az állami vasutak igazgatói is meghivattak. A napirend a következő: 1) a menetrend megváltoztatása lesz megbeszélve az Ormozs Hodos és Ljutomer-Radgonai vonalakra vonatkozólag, 2) a Magyarországgal való összeköttetés létesítése, továbbá 3) egyéb e tárgy előterjesztések. Minden meghívott kéretik, hogy okvetlenül jelenjen meg a gyűlésen.

— Meghalt Cizel J. rakicsáni gazdálkodó, aki éveken át községi előjáró volt; a mai nehéz élet terhei alatt megroppant. Felesége hosszú 4 éves betegsége, az ő elhagyatottsága, keresetnélkülisége és emellett a sok kiadása is lehangolta kedélyét. Az a tudat, hogy a sorsa nem térhet jobbra, annyira felkorbácsolta idegeit és annyira kibillentette lelki egyensúlyát, hogy a múlt hét közepén, szobájában, a lámpakampóra fölakasztotta magát. Mert más gyógymód nem állott rendelkezésére, így segített magán, hogy a testi és lelki kínjaitól megszabaduljon. Fogadja családja és rokonsága részvétünket.

— Öngyilkossági kísérlet. Érdekes és régi megfigyelés, hogy ahol valaki öngyilkos lesz, ott a példa követőkre talál. Rakicsán községben egy 20 éves fiatalembert találtak kötélrel lógva. Még idejében elvágta a kötelet és így mentették meg a biztos haláltól.

— Áradások. A Három napon át tartó esőzések következtében a hegyi pataink hirtelen megáradtak és medrüket elhagyva tekintélyes víztömeget borítottak a partok menti rétekre és szántóföldekre. A Kucsnica, a Mòkus és a Lendva sok helyen ellepte a kocsis utakat oly annyira, hogy azokon a forgalom szünetelt. Vasárnap reggel Murszka Szobotán is megfújták trombitát és verték a dobot, hogy az embereket figyelmeztessék az esetleg bekövetkező ve-

Kotzig Jenő:

A német hadi tengerészet titokzatos és veszélyes páncélok.

Az elmúlt német parlamenti év a titokzatos „A” páncélos jegyében folyt le. A szocialista párt ellenezte ezen páncélos építését, a költség óriási összege miatt. Hogy miért óriási a kiadások, legjobban látható ezen közleményből. Már is nyilvánvaló, hogy ezen páncélost a tengerészeti technika remek munkája állítja elő. Legveszélyesebb ellenfele a világ összes hadi tengerészetének, kivéve talán az angol „Rodney” és „Nelson” páncélosokat, melyek valóságos uszó várak. Ez az első nagy német páncélos hadi hajó, melyet a versaillesi békeszerződés szerint a német hajóépítő gyárban készítenek.

A versaillesi békeszerződés 181-től 194-ig terjedő pontjai, melyek a német hadi tengerészetre vonatkoznak, a következő főbb megszorításokat tartalmazza:

A német hadi tengerészet ereje redukáltatik, hat „Deutschland” vagy

„Lothringen” típusu páncélosra, hat könnyű páncélos cirkálóra, tizenkét torpedórombolóra, tizenkét tengeralattjáróra, két tartalék páncélosra és két tartalék cirkálóra.

Kivételt képez, ha valamely hajó hasznavehetetlenné válik; de ezek sem pótolhatók előbb, mint ahogy az elő van írva. Ez pedig a páncélosok és csatacirkálóknál 20 év, a destroyerek és a tengeralattjáróknál 15 év. Ezen idő a hajók vízrebocsátásuktól lesz számítva. Az új pótló hajók nem lehetnek nagyobbak: a páncélosoknál és a csatacirkálóknál 10.000, a könnyű cirkálóknál 6.000, a destroyernél 800 és a tengeralattjáróknál 200 tonna tartalomnál.

Németország részére minden nemű tengeralattjáró, beszámítva a kereskedelmi is, szigorúan tiltva van bárholonnan beszerezni, vagy építeni. A békeszerződés pontjai közül egyiket sem tartották úgy be, amint az fent említett. Anglia teljesen erre a redukálásra fordította figyelmét, mert régen tapasztalta, még a háború előtti időben, hogy mennyibe került a ver-

senyezés Németországgal. Ezért az angol tengerész tisztek szigorúan végrehajtották a rendeleteket és a németeknek nem maradt más hátra, mint engedelmessé válni. 1919-ben a német hadi tengerészet redukálva volt, ahogy azt a békeszerződés előírta. A legöregebb páncélost, amely megmaradt 1902—03-ban bocsátották vízre, ezek szerint tehát Németország 1922-ben megkezdhetette egy újabb 10.000 tonnás páncélos építését.

Mielőtt hozzá kezdtek volna az első nagyobb páncélos építéséhez, a pénzügyi nehéz viszonyok miatt, mely Németországban fennállott, a tengerészeti vezérkar elhatározta, hogy először kisebb fajta hajók építését kezdi meg, melyek a békeszerződés értelmében engedélyezve vannak és csak az ezeken végzett alapos tanulmányozás után kezdi el a nagy hajó építését. Így bocsátották vízre 1925—26-ban az „Emden” könnyű cirkálót és négy destroyert. Az első az előírt 6.000, a többi négy 800 tonások. Ugyanezen időben lázasan kísérleteztek a „Diesel” motorokkal és újabb típusu ágyúkkal,

melyet az első nagyobb páncélosra készítettek. A német mérnökök avval a módszerrel dolgoztak, amely lehetőségessé tette a világháború előtt és alatt, hogy a német hajóegységek, nagyon eltértek a hasonló nagyságu ellenséges hajóktól.

Azon a megoldáson dolgoztak, amely sok szakembert vitt kétségbe. Ugyanis helyettesíteni kellett egy 13.000 tonnás öreg páncélost, amelynek fegyverzete, sebessége és védelme értéktelen — újabb típusu kisebb tonnatartatmu, ellenben komoly stratégiai értékű páncélossal.

Amikor majd bőven áll a pénz rendelkezésre, akkor a következő terv szerint építenek: Erősebbre kiépítik a kazánokat és a gőzgépeket, hogy a szükséges sebességet elérjék, ugyancsak a fegyverzetet és a páncélt megerősítik. Látjuk, hogy az első 18.000 tonnás dreadnought 1906-ból 42.000 tonnára emelkedett mint az angol „Hood” 1918-ban. Ezek a tonnatartalmak még jobban fejlődtek volna, ha e versengést a Washingtoni szerződés megne akadályozta volna.

(Folyt. köv.)

szélyre. Szerencsére az eső elállott, a Lendva vize pedig hamar süllyedt. Ha M. Szobotán a vizek lefolyásáról kellően gondoskodva van, akkor itt az árvíz lehetősége — erősen lejtős fekvésénél fogva — teljesen lehetetlen. A folyadékok folyási sebessége azok áresése itt akkora, hogy nincsen olyan vastag víztömegű felhő, amely, ha azonnal leesne is, Kiskanizsát és Lendva ucca északi részét kivéve, M. Szobota közép részét annyira megtöltse, hogy az épületekbe befolyhasson az esővíz.

— **Szerencsétlenség.** Hétfőn Kárbli Erik gimnázista tíz perces szünet alatt lábát eltörte. Azonnal beszállították a kórházba. — Nemsokára rá Varga Mariska ugyancsak gimnázista tornászás közbe eltörte jobb kezét. Rögzítő kötésbe került a karja, de azért az előadásokra eljár.

— **A differitis skarlatinában** szenvedő fetrőző betegek száma a m. szobotai kórházban emelkedőben van, számuk összesen tíz.

— **Vérmérgezés.** Gombossy Katalin m. szobotai lakos lábát a cipő feltörte. A sebet nem tartotta tisztán, elmérgesedett, orvosi kezelésre később akkor gondolt, amidőn minden segítség eredménytelennek bizonyult. A szerencsétlen asszony 28-án meghalt. Temetése 30-án nagy részvét mellett volt. Fogadja a családja őszinte részvétünket.

— **A Bacskai Topola és Vidéke** című lap egy felhívást közöl az ifjú magyar költő nemzedékhez, mely szerint „Fakadó rügyek” címen egy nagy-szabású mű kerül a magyar könyvpiacra. E mű napfényre hozza az új magyar költészet eddig ismeretlen rejtett kincseit. Felhívtnak mindazok, akik alkotásaikkal a nyilvánosság elé akarnak lépni, hogy 8—10 verset küldjenek be a legsürgősebben az alábbi címre: Bugél Jenő szerkesztő Timisoara II. Indóház utca 7.

— **Új telefon állomás.** A Turniscei postahivatalnál új telefon állomás nyílt meg. Az új telefon vonal Beltincéről van bekapcsolva. Az állomást október 25-én adták át rendeltetésének.

— **Belövődöztek a turniscei plébánia lakba.** Október 25-én éjszaka belövődözött valaki a turniscei plébánia emeleti ablakán. A lövések senkit sem sértettek meg, csak csekély anyagi kárt okoztak. A vizsgálat szerint megállapították, hogy az illető hat lövést adott le. Minden esetre elszomorító valóság, hogy Turniscsén ilyen dolgok is előfordulhatnak. És az illetők még mindig nem vonják le a konzekvenciát, hogy Turniscsén ezt a harmoniatlan életet a fárában megváltoztassák. Ugyáltszik, a Turniscei plébánia csak arra jó, hogy annak a javadalmát valaki élvezze; hogy a fárának-lelki pásztora is legyenek, az mellékes. Most még a kápláni állás sincs betöltve.

— **A csakoveci Royal kávéház** tulajdonosának Legenstein Géának sikerült rövid időre lekötöni a Cirkvenica Therapia Hotel szalon és dzsessz zenekarát, amelynek első előadása

november 1-én szombaton lesz megtartva. A zenekar iránt nagy az érdeklődés.

— **Mezőgazdasági tanfolyamok Muraközben.** Báni rendelet alapján az idei tél folyamán több mezőgazdasági tanfolyamot rendeznek Muraközben. A tervezet szerint a csakoveci járás területén lévő községek közül először Macinecen november 9.-től december 21.-ig, utána Murszko-Szredištén 1931. jan. 7.-től február 21.-éig. Lockner Joszip járási előadó a napokban terjesztette be a tanfolyamra vonatkozó tervezetet. A tanfolyamok hat hétig tartanak a következő programmal: 1.) Földmívelés és állattenyésztés, előadja Lockner Joszip mezőgazdasági járási előadó; 2.) Szőlőszet, borászat és gyümölcsészet, előadja Karnicsnik Iván, a szvetijuraji állami szőlőtelep gondnoka; 3. Állattenyésztés: Videc Antal állami járási állatorvos; 4.) Egészségtan: Dr. Iljanics Balázs báni egészségügyi tanácsos; 5.) A nemzetgazdaságtan: Gregorek Franjo szolgabíró; 6.) Jugoszláv történelem áttekintése: Lulics Milán járási tanfelügyelő.

— **Nem okozott kárt a kiáradt Mura.** A napokkal ezelőtt beállott esőzésekből kifolyólag az a hír terjedt el, hogy a Mura és Drávamelléki részekben az áradás tetemes károkat okozott. Tudakozódtunk hivatalos helyen, itt azonban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az áradás semmiféle kárt nem okozott és a gazdák java részének sikerült az őszi mezei munkálatokat befejezni.

— **Rendszabályok a „direktor smarnica” ellen.** A szüretet a Muraközben befejezték és már nagyban kerül szállításra az új bor, minden vendéglő vagy kiárúsító, aki direktort mér ki kötelessége kívülről láthatóan a következő feliratot kifüggeszteni: „Itt direktort mérnek ki”. Ezen feliratok a hordókra is ráragasztandók. Azonkívül kötelesek a borkereskedők pontos könyvet vezetni, mennyi bort szállítanak a pincébe és mennyit ki, hogy a hatósági személyek a szükséges ellenőrzést könnyen elvégezhesék. A hatóság félrevezetőjét szigorúan megbüntetik.

— **Jól sikerült fogás.** A csakoveci csendőr őrző útján a napokban Ivanovec faluban egy gyanús cigányasszonyt vett észre, aki egy nagyobb csomagot vitt. A járőr igazolásra szólította fel a gyanús nőt, aki csomagja hátrahagyásával futva igyekezett eltűnni a sötétben, de a járőrnek sikerült őt elfogni. Vizsgálat alkalmával 19 drb. 100 dináros selyemkendőt, 28 drb. 35. Din. vászonkendőt, 40 méter finom vásznat, egy szvettert és nagyobb mennyiségű már felvágott szövetet találtak. A cigányasszony a kihallgatáson elmondta, hogy Szlunzszi Jala tetoveci cigányasszony és másik négy társával a napokban Bjelováron volt és a nagy kavargásban Luckmann kereskedőtől lopták el az árut, melynek értéke felülhaladja az ötezer dinárt. A tolvaj cigányasszonyokat átadták a csakoveci ügyészségnek.

— **Tenyészállat felülvizsgálat.** A csakoveci járásban a napokban kezdődtek meg a tenyészállatok felülvizsgálata, Csákovec, Csákovec vidéki, Sztrahuninec, Sv. Juraj na Bregu, Strigovo, Macinec, Nedeliscse, Sv. Martin na Muri, Murszko-Szrediscse, Gornja-Mihaljevaca és Vratisinec községekben. A vidékre kiszálló külön szakbizottság fogja megvizsgálni a tenyésztésre alkalmas állatokat.

— **A nagy esőzések következtében** a Dráva nagyon megáradt, de szerencsére sehol sem lépett ki a medréből. Az esőzések beálltával a Dráva is alacsonyabb vízállást mutat.

— **Žarko Davidovič** koprivnicai autobus tulajdonos új vonalat nyitott, Koprivnica-Legrád-Prelog-Csákovec-Varazsdin között. Reggel fél hatkor indul az első kocsik Varazsdról és Koprivnicára ér 8-kor, délután fél négykor Varazsdról indul és Koprivnicára ér fél hétkor. Reggel fél hatkor indul Koprivnicáról, érkezés Varazsdrára kilenckor, délután ind. 6 kor Koprivnicáról és érkezik Varazsdra 8.15-kor. Az új vonal nagy előnyére van az utmenti lakosságnak, mert mindenki meglehetősen olcsón és gyorsan tud mindenhova eljutni. Az autobus kilométerenként 75 parát számít az utazó közönségnek.

— **A prelogi villanytelep** igazgatósága hirdetményt bocsátott ki, mely szerint Prelog község 100 legszegényebb lakosságának ingyen bevezeti a villanyt, mégpedig 3 lámpát 10 voltos égővel, de villanypénznek naponként 1 dinárt kell fizetni, úgy hogy havonta a világítás 3 lámpa után 30 dinárt tesz ki. Erre a kedvezményes bevezetésre már nagyon sokan jelentkeztek, most az igazgatóság fog határozni a továbbiakra vonatkozólag.

— **Prelogon** a keddi hetipiacon az eddigi 8—9 dináros 1 kg. (előszűlyu) disznóért, 10—12 dinárt fizettek.

— **Žgaga N.** földmívelésügyi referenst a helyjei uradalomból Prelógra helyezték át, ki már át is vette a hivatalát.

— **A prelogi képviselőtestület** az utolsó ülésén elhatározta Prelog csatornázását, automatikusan minden évben egy-egy részét a községnek. Az első rész csatornázása már be is fejeződött. Ugyancsak javítják a közeljövőben megnyitandó kisdud-óvó épületét is.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Száz éves főudvarmester.** Az olasz király főudvarmestere Borrea d Olme János herceg most lépett századik életévébe. A herceg testileg, szellemileg igen kitűnően érzi magát. 1831 október 21.-én született Genuában s először Károly Albert király apródja volt. Most már a harmadik olasz király mellett tölti be magas hivatalát.

— **Harminchárom ezer embert gázol halálra az autó Amerikában évente.** Az amerikai biztonsági tanács statisztikusa szerint az Egyesült Államokban 1930-ban eddig kilencvenhét ezer halálos baleset történt, amelyek egyharmadát autóközlekedés okozta. A halálos balesetek száma az Egyesült Államokban eléri a száz-

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 2. novembra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

KRIK MESA

Tragedija čovjeka, koji je jedamput u svom životu podlegao napasti zle žene. U 7 činova. U glavnoj ulozi:

EMIL JANNINGS.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

ezret s ennek harmad része az autóforgalom rovására esik. Az Egyesült Államokban jelenleg több mint huszonöt millió autó van üzemben, átlag minden öt lakosra egy autó jut.

— **A levegőbe repült egy bánya** telep Németországban. A Rajna vidéken Achentől észak felé az Alsdorf melletti bánya telepen rettenetes robbanás történt. A robbanás, amely 40 kilométernyire hatott földrengés szerűen, tönkre tette az egész bánya telepet, a tárnákat és az épületeket. A bányában a robbanás idején összesen vagy 6—7 száz munkás tartózkodott, kik közül eddig 250 a halott, 96 súlyosan sebesült, de ezek közül is 30 még biztosan meg fog halni. A többi eltemetett bányász sorsa bizonytalan. A mentési akció a legnagyobb eréllyel megindult s még mindig találnak a romok alatt elégett, vagy a mérges gázoktól megölt letemekre. A vizsgálat nem tudta még eddig megállapítani, hogy a nagy szerencsétlenséget tulajdonképpen mi okozta, mert a bánya robbantó anyaga a legmélyebb helyiségekben ép-ségben maradt. Az elhalt bányászokat külön temetőben, közös sirba temették. A szerencsétlenül járt bányászokat egész Poroszország mélyen gyászolja.

Az A betű.

Mivel az okt. 26.-i számunkban „Autó-szerencsétlenség” című írt közleményünk kapcsán tett ama megjegyzésünket, hogy „ugylátszik az autósok nem veszik elég komolyan hivatásukat. E közveszélyes embereknek nem az autokormány kerekénél, hanem a börtönben a helyük.”

Egy soffőr úgy értette, hogy az autósok mind közveszélyes emberek, és azok mind a börtönbe való; kijelentjük, hogy nem ilyen értelemben irattak e sorok!

Már az az előre leadott körülmény, hogy elgázolásról van szó, elkülöníti a gázoló közveszélyes emberektől, a nem közveszélyes soffőröket.

A világon senki sem, tehát mi sem kívánhatunk azon óvatosságot, derék soffőröknek börtönt, akik soha nem gázolnak, akik vezetik gépeiket nyugodtan, higgadtan, okosan embert és

állatot szeretően az emberek és állatok között úgy, hogy minden pillanatban leszögezve megállhasson a gép; ez nem szorul magyarázatra, ez önként értetődik. Ami pedig önként értetődik oda a kiemelés, a hangsúlyozás felesleges szöszporítás.

E vidék első motorosa én voltam. Magam vezettem gépeimet éveken át és ha olcsón kijavítani tudnák a megmaradt gépemet, ma is soffőrösködnék, ennél fogva általános soffőr ellenes rosszakaratról nálam nem lehet szó!

Mi történne a sok autóval, ha a soffőrök mind hüvösre tétetnének?

Továbbá nem úgy van írva: E (zen) embereknek... mert akkor tényleg az emberekre (a soffőrökre) esik a hangsúly, hanem ki van emelve, hogy „a közveszélyes emberek”.

Végül megemlítem, hogy a kéziratban nem az van írva: „E közveszélyes”, hanem „A közveszélyes emberek”.

Ezen egyetlen betű hibás szedése alkalmat adott arra, hogy a mai eseményhiányos időben ezzel tölthetem ki a lapnak azt a részét, amelyet esetleg egy régebben mult, valahol Ausztriában történt kacsával kellett volna kitöltenem. Nincs az a rossz, aminek jó oldala nem lenne.

Torma.

A bíróságnál.

A bíró: „Maga azzal van terhelve, hogy megtalálta ezt a tárcát, amelyben pénz is volt, de nem adta vissza a tulajdonosának!”

A vádlott: „Kérem, akkor már este későn volt, és nem adhattam már vissza a tárcát!”

A bíró: „Hát miért nem adta át másnap reggel?”

A vádlott: „Ojjé! Akkor már üres volt. Nem volt érdemes átadni!”

Hol a baj?

„Apukám, én ma nem szeretnék iskolába menni!”

„Miért nem fiacskám! Valami bajod van?”

„Igen!”

„No, és hol a baj?”

„Az iskolában.”

Türelemmel.

„Vendéglős ur, kérem, kaphatnék kölcsön egy esőernyőt?”

„Oh, igen, csak tessék türelemmel lenni, míg megáll az eső! Most mind használatban vannak az ernyőink!”

SPORT.

Cs. S. K. Tennis szakosztálya e hó 19-én játszotta a szezonzáró versenyét a Zagrebi Akademi Tennis klubbal Csakovecen, amely 3-3 eldöntetlenül végződött. E nap legjobb eredményét Legenstein Géza és Kopjár Franjo játszották. Részletes eredmények: Férfi egyes Legenstein-Hagenauer 6:2, 6:3. Kopjár-Placeriano 6:3, 6:3. Punčec-Kukuljevič 1:6, 1:6. Nyiri-Brigić 1:6, 2:6. Férfi páros Legenstein Kopjár-Placeriano Hagenauer 1:6, 2:6. Nyiri Punčec-Kukuljevič Brigić 6:4, 8:6. Ezzel a versennyel bezárult a Cs. S. K. Teniszszakosztályának ez évi működése, amely ebben az évben

gyönyörű eredményeket ért el. Játzott 12 meccset ebből 9-et nyert 2-öt veszített és egy eldöntetlenül végződött. Az országos csapat versenyben pedig a 4-ik helyet sikerült kiharcolni, ami a vidéki viszonyokhoz irányítva, szintén nagy sport teljesítménynek mondható.

Közgazdaság.

A munkanélküliek száma a világon. Ez a szám nem hogy apadna, hanem még folyton növekszik. Az Egyesült Államokban hat millió munkanélküli van. Németországban a munkanélküliek számát a meg-megújuló sztrájkok növelik tetemesen s az összes munkanélküliek száma ma már három millióra tehető. Angliában két és fél millió embert segíyeznek államköltségen. Ebben a három legnagyobb ipari államban tehát majdnem tizenkét millió ember van munka nélkül. De még ebben a számban nincs benne az a sok kisiparos, törpe birtokos stb., kinek mai napság szintén nincsen annyi munkája, keresete, hogy abból megélhessen.

Iparos segédek küldenek külföldi tanulmányuttra. A beográdi iparos kamara intézkedett az irányban, hogy Csehszlovákia és Németországba iparos segédeket lehessen kiküldeni tanulni. Az iparos segédek külföldi tanulmányozási költségeiről az iparkamara gondoskodik a kereskedelmi minisztérium támogatásával. A csehszlovák és német iparos szervezetek elfogadták a jugoszláv ajánlatot.

Az agrár földek megváltása kötelező lesz. Az északi vidékek agrár viszonyának likvidálásáról szóló törvényjavaslat elkészült. Az új agrár törvény ugyanazonokon az elveken épült fel, mint az eddigiek, azzal a különbséggel, hogy a korábbi rendeleteket az új törvényjavaslat rendszerbe foglalja és részletesen taglalja. A javaslat szerint az eddigi fakultatív (tetszés szerint) megváltást felváltja a kötelező földmegváltás, a folyamatban levő fakultatív megváltások likvidálására megfelelő határidőt fog szabni az új törvény. A szupermaksimumokat az új törvényjavaslat a legkisebb mértékre redukálja, mert az lett az elv, hogy minden rendelkezésre álló földterületet szét kell osztani az igénylők között. Az agrárreform pénzügyi problémáit szintén megoldja az új törvényjavaslat figyelembe véve a földművesek gazdasági helyzetét. Így a megváltási ár a földművesek fizetési képességének és a régi tulajdonosok érdekének egyaránt meg fog felelni. Az északi vidékekről szóló agrártörvény előreláthatólag az 1930-1931-es gazdasági év végén lép életbe. Eddig az időpon-

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tartok mindenféle fényképeseti cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

Halo! Halo!
Moderni auto!
Solidne cene!
NOVA AUTOTAKSA
pri
JOSIP TURK
ml. sin gostilničarja
Murska Sobota
Cerkvena ulica 1.

tig minden intézkedés megtörténik az új törvénynek a végrehajtására.

Gabona felesleg. Kanadának, Észak és Délamerikának még 1925.-ből több mint 150 millió métermázsza eladatlan gabona felesleg van.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi kamarák. Beogradban és Budapesten a gazdasági tényezők mozgalmat indítottak jugoszláv kereskedelmi kamara felállítására érdekében. A kamarák létesítésére irányuló tárgyalások az utolsó pillanatban megszakadtak, mert olyan nehézségek merültek fel, amelyek a kamarák létesítését csak egy későbbi időpontban teszik lehetővé.

A kukorica kivitel kérdése. A kelet-európai agrár államok úgy mint Jugoszlávia, Románia, Bulgária továbbá Magyarország delegátusai a jugoszláv kormány meghívására november 5.-én Beogradban fognak tanácskozni s főképen a kukorica kivitel kérdésével foglalkozni, amely most úgy a jugoszláv termelők, mint a kereskedők szempontjából rendkívül fontos.

Kenyér áruk. Budapesten egy pékmester a napokban 20 fillérre (2 din.) szállította le a kenyér árát s erről az újságírók hasábot irtak, a pékmester pedig most naponta 2-3 ezer kiló kenyéret ad el s igen jó üzletet csinál. Noviszádon is 2 dinár a félbarna kenyér kilója, amely hatos lisztből van s igen izletes. Itt azonban inkább a 3 dináros fehér kenyér fogy, vagy pedig a nullás lisztből sült 3 és fél dináros. Itt a közönség már jobban el van kényeztetve.

Értesítés.

Tekintettel a téli időre bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy elvállalok javításra **hócipőket és galosnikat**, ugyszintén készítek új cipőket gumitalppal.

4 KOLOSSA JÁNOS, cipész
Murska Sobota Cvetna ui. 5.

Dva nova trgovska lokala

se dasta v nejem v M. Soboti ob glavni (Aleksandrovi) ulici v novi hiši KARDOŠ TEREZIJE. Hiša je na zelo prometni točki.

Bérbeadó Šalovcén az állomás mellett iparosnak megfelelő 2 szoba, konyha és kert helyiség. Bővebbi megtudható LANG GIZELÁNÁL ŠALOVČÉN. 1

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

MODERNI AUTO!!

SOLIDNE CENE!
NOVA
AUTOTAKSA!
TRAUTMANN FRANC
MURSKA SOBOTA.
Telefon broj: 30.
SOLIDNE CENE!
MODERNI AUTO!!

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas- és gépkereskedésében
Murska Sobota.